

Steinkjer kommune
Postboks 2530
7729 Steinkjer

Vår dato:
12.02.2016

Deres dato:
11.02.2016

Vår ref.:
2016/1100
Arkivkode:434.11
Deres ref.:
2016/819-5121/2016/LIAA

Avslag på søknad om skadefelling av gaupe i Steinkjer kommune

Viser til søknad fra Steinkjer kommune datert 11. februar d.å., hvor det søkes om skadefellingstillatelse på 1 gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner. I søknaden vises det også til søknad fra Skjækerfjell reinbeitedistrikt og Stod sau og geit med samme tematikk, men som de har valgt å trekke.

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 avslår Fylkesmannen i Nord-Trøndelag søknaden fra Steinkjer kommune om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner. Fylkesmannen vurderer det slik at det på søknadstidspunkt ikke foreligger noen pågående skadesituasjon i området. Rovviltnemndas arealdifferensiering legges til grunn for vedtaket, samt uttak av gauper og pågående kvotejakt i deler av det aktuelle området. Fylkesmannen ber også om at Steinkjer kommune stiler sin søknad om tilleggssdyr til kvotejakt til Rovviltnemnda i region 6, da det er rovviltnemnda som har myndighet til å fordele tilleggssdyr ved kvotejakt og ikke Fylkesmannen.

Søknaden

Steinkjer kommune søker 11. februar d.å. om skadefellingstillatelse på 1 gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner. I forbindelse med denne søknaden har kommunen hatt kontakt med Skjækerfjell reinbeitedistrikt og Stod sau og geit. Begrunnelse for søknaden er funn av en tamrein dokumentert tatt av gaupe ved Fiskløysa i Stod, Steinkjer kommune. Det vises også i søknaden til funn av 3 rådyr som er tatt i området, samt tidligere års tap av sau. Beitenæringene ser på skadefelling av gaupe som et viktig forebyggende tiltak for å redusere tapene på rein og sau i området. Kommunen ber om at dersom det innvilges skadefelling i dette området, så må deler av Snåsa kommune (Roktdalen) innlemmes i skadefellingsområdet.

Steinkjer kommune ber også om at dersom søknaden blir avslått, så må eventuelle tilleggssdyr som til dels ved kvotejakt gis til dette området.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 19. mai 2015 en kvote på tre gauper for betingede skadefellingstillatelser. Vedtaket ble stadfestet den 16. juli 2015 av Klima- og miljødepartementet i forbindelse med behandling av klage på nemndas vedtak. Av kvoten på

tre gauper er det felt ei gaupe på Agdenes den 8. september, slik at pr. dags dato er det to gauper igjen av kvoten.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:

«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Tredje ledd slik det lyder fra 16. desember 2008 til 31. desember 2009:

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.»

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltneemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 19. mai 2015.

I følge NINA Rapport 1179 ble det registrert 17 ynglinger av gaupe før jakt i 2015 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Norsk institutt for naturforskning (NINA) introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 med stor sannsynlighet vil oppnå bestandsmålet også i 2016 (antall familiegrupper før jakta i 2016). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet

i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av Rovviltnemnda i vedtak av 19. mai d.å. om kvote for betinget skadefelling på gaupe.

På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkningsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 19. mai d.å. anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt.

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Skadefellingstillatelsen er innenfor rammen gitt i forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6, samt rovviltnemnda og Klima- og miljødepartementets stadfestelse av nemndas vedtak. Med bakgrunn i dette anser Fylkesmannen at § 10 er hensyntatt i tilstrekkelig grad i denne saken. Vedtaket gjelder avslag på søknad om skadefellingsforsøk på gaupe, og nml. §§ 11 og 12 tillegges ikke vekt i denne saken.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2015 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper. NINAs prognosemodell tilsier at region 6 også vil nå bestandsmålet i 2016. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 19. mai d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at Steinkjer kommune tilhører forvaltningsområdet for gaupe. Snåsa kommune øst for E6 er utenfor forvaltningsområdet for gaupe. Terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelse skal være høyere innenfor vedtatt forvaltningsområde, jf. prinsippet om geografisk differensiering.

På tidspunkt for søknad er det dokumentert en tamrein drept av gaupe i området rundt Fiskløysa i Stod, i Steinkjer kommune. I tillegg er det dokumentert to gaupedrepte tamrein i januar 2016, en i Verdal og en i Steinkjer kommune. Fylkesmannen vurderer det slik at det pr. dags dato ikke er noen pågående skadesituasjon i området.

Kvotejakta på gaupe begynner 1. februar hvert år. Så langt i år er det felt 5 gauper på kvotejakt innenfor reinbeitedistriktets grenser og beiteområdet til Stod sambeitelag, eller i nært tilgrensende områder (Sunnan og Byafjellet). Fylkesmannen mener at dette uttaket vil ha positiv effekt på tapet i dette området. Kvoten innenfor forvaltningsområdet i Nord-Trøndelag er nå fylt (Steinkjer), mens det i Indre Namdal (Snåsa) ennå er tilgjengelig dyr på kvoten. I henhold til rovviltforlikets punkt 2.2.9 er det kvotejakt som skal være det bestandsregulerende tiltaket av gaupebestanden, i motsetning til skadefelling som skal iverksettes fortrinnsvis ved akutte skadetilfeller. Det er også slik at det er den regionale rovviltnemnda i region 6 som fastsetter kvote om kvotejakt på gaupe i blant annet Nord-Trøndelag, og som dermed er riktig adressat for henvendelser om tildeling av tilleggsdyr til kvotejaktområder.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fattet følgende vedtak:

Søknaden fra Steinkjer kommune om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommune avslås.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen
(e.f.)
ass. miljøverndirektør

Lina Nøstvold
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE